

Centrum pre deti a rodiny Medzev

Kováčska 85, 044 25 Medzev

Program

Centra pre deti a rodiny Medzev

V Medzeve, 31.01.2021

Program centra pre deti a rodiny (ďalej len „centrum“) bol vypracovaný v súlade so zákonom č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a vyhláškou č. 103/2018 Z.z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona (ďalej len „vyhláška“) a splňa všetky potrebné náležitosti.

a) kontaktná adresa a telefónne číslo alebo iný kontaktný údaj centra

Adresa:

Centrum pre deti a rodiny Medzev
Kováčska 486/85
044 25 Medzev

Kontakty:

Riaditeľ	+421 (0)55/24 33 041 +421 (0)918 969 005	riaditel.stos@ded.gov.sk riaditelka@cdrmedzev.sk
Vedúca úseku starostlivosti, špeciálny pedagóg	+421 (0)55/24 33 046 +421 (0)918879 457	edita.komarova@cdrmedzev.sk
Sociálne pracovníčky	+421 (0)55/24 33 045 +421 (0)918 879 456	socialne.stos@ded.gov.sk socialne@cdrmedzev.sk
Psychologičky	+421 (0)55/24 33 044	psycholog@cdrmedzev.sk
Ekonom, PaM	+421 (0)55/24 33 042 + 421 (0)910 177 466	ekonom.stos@ded.gov.sk pam.stos@ded.gov.sk
Hospodár, Pokladník	+421 (0)55/24 33 043 + 421 (0)910 177 466	jana.zimmermannova@cdrmedzev.sk andrea.schmidtova@cdrmedzev.sk
Ambulantné pracovisko Moldava nad Bodvou Sociálne pracovníčky, Psychológ	+421 (0)918 826 036 +421 (0)915 722 779	ambulancia.mnb@cdrmedzev.sk

b) adresa miesta vykonávania opatrení

Centrum vykonáva svoju činnosť vo viacerých budovách:
Sídlo Centra – Medzev, Kováčska 85, prenajaté kancelárske priestory
Rodinný dom Čertíci - Medzev, Prochotská č. 12 – samostatne usporiadaná skupina
Rodinný dom Anjelik - Medzev, Revolučná č. 32 – samostatne usporiadaná skupina
Rodinný dom Tanečníci - Jasov, Popročská č. 297 – samostatne usporiadaná skupina
Rodinný dom Dúhový domček - Jasov, Potočná č. 65 – samostatne usporiadaná skupina
Profesionálne náhradné rodiny – vykonávajú činnosť v mieste bydliska PNR, v počte 10 PNR
Ambulantná a terénna forma – Moldava nad Bodvou, Hviezdoslavova 13 – prenajaté kancelárske priestory

c), d), e) účel, druh a forma vykonávaných opatrení v centre:

Účelom centra je vykonávanie opatrení podľa §45 ods.1 písm. a) až c) pobytovou, ambulatnou a terénnou formou a to nasledovne:

- a) opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia, alebo o uložení výchovného opatrenia
- b) výchovných opatrení podľa §12 ods.1 písm. b) a d), výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu alebo neodkladných opatrení, ktorými je uložená takáto povinnosť (ďalej len ambulatné výchovné opatrenie)
- c) opatrení na predchádzanie vzniku, prehĺbovania, alebo opakovania
  - a. krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí
  - b. porúch psychického vývinu, fyzického vývinu, alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch

Pobytové opatrenia (§ 45 ods. 4 písm. a) vykonávané v centre pre deti a rodiny:

- Pobytové opatrenia súdu (§ 45 ods. 1 písm. a)
  - opatrenia pobytovou formou na základe rozhodnutia súdu sú vykonávané
    1. profesionálnej náhradnej rodine,
    2. samostatne usporiadanej skupine
- Opatrenia pobytovou formou pre dieťa na základe dohody (§ 47 ods. 1)

Ambulantné a terénne opatrenia (§ 45 ods. 4 písm. b) a c)) vykonávané v centre pre deti a rodiny:

- opatrenia na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možností rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa, ak opatreniami vykonávanými vo vlastnej pôsobnosti nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa - § 73 ods. 6 písm. a) v trvaní max. 24 hodín
- opatrenia podľa § 11 ods. 2 a 3 na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin dieťaťa - § 73 ods. 6 písm. b) v trvaní max. 60 hodín
- opatrenia pre dieťa a rodičov v rozvodových/rozchodových situáciách - §11 ods. 2 v trvaní max. 30 hodín
- odborné metódy na prispôsobenie sa novej situácii - § 11 ods. 3) písm. b) bod 1 v trvaní max. 30 hodín
- odborné metódy práce na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa - § 11 ods. 3 písm. b) bod 2 v trvaní max. 85 hodín
- odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch - § 11 ods. 3 písm. a), písm. b) bod 3 v trvaní max. 30 hodín
- odborné metódy na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností - § 11 ods. 3 písm. b) bod 4 v trvaní max. 75 hodín
- odborné metódy na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny - §11 ods.3 písm. b) bod 5 v trvaní max. 24 hodín
- poradensko-psychologická pomoc rodinám so špecifickým problémom a pri krízových situáciách - § 11 ods. 3 písm. d) v trvaní max. 15 hodín
- vykonávanie ambulantných výchovných opatrení - § 73 ods 6 písm c) v trvaní max. 30 hodín
- uloženie dieťaťu, rodičovi alebo osobne, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosti podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti - § 12 ods. 1 písm. b) v trvaní max. 80 hodín
- uloženie dieťaťu, rodičovi alebo osobne, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosti zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe - § 12 ods. 1 písm. d) v trvaní max. 80 hodín
- uloženie maloletému dieťaťu alebo jeho rodičom povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu - § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine v trvaní max. 60 hodín
- vykonávanie povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovné opatrenie - § 37 ods. 4 zákona o rodine v trvaní max. 30 hodín
- vykonávanie opatrení podľa § 44a ods 1 - §73 ods 6 písm. d) v trvaní max. 30 hodín
- poskytovanie sociálneho poradenstva mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti - §73 ods 6 písm. e) v trvaní max. 60 hodín

- centrum vykonáva ambulantné a terénne opatrenia:

- zamestnancami v zložení dvaja sociálny pracovníci a jeden psychológ

Centrum nevykonáva špecializovaný program a resocializačný program podľa §45 ods. 1 písm. d) a e) zákona.

f) opis cieľovej skupiny centra,

Cieľovou skupinou centra sú:

- na vykonávanie opatrení pobytovou formou na základe rozhodnutia súdu:
  - deti na základe súdneho rozhodnutia o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia
  - plnoletá fyzická osoba, ktorou je mladý dospelý po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa

- na vykonávanie opatrení pobytovou formou na základe dohody:
  - deti na základe dohody po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

- na vykonávanie opatrení ambulantnou a terénnou formou:
  - deti na základe písomnej dohody s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa (§ 59 ods.1 písm. a) bod 1. zákona)
  - deti na základe rozhodnutia súdu alebo orgánu SPODaSK o uložení ambulantného výchovného opatrenia, a ak je to účelom výchovného opatrenia tak aj pre rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa (§ 59 ods.1 písm. a) bod 2. zákona)
  - deti na základe požiadania (§ 59 ods.1 písm. a) bod. 4 zákona)

Centrum nevykonáva opatrenia pre deti s diagnostikovanými poruchami správania z dôvodu užívania návykových látok a deti vyžadujúce špecializovanú starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine.

g) dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre , ak centrum vykonáva opatrenia podľa § 47, § 48, § 59ods.1 písm. a) prvého bodu alebo tretieho bodu alebo písm. b) až d)

Pri vykonávaní opatrení pobytovou formou pre dieťa na základe dohody sa klienti riadia pravidlami vzájomnej spolupráce s centrom, ktoré sú súčasťou dohody spísanej pred začiatkom vykonávania opatrení centrom. Porušenie dohody klientom je dôvodom na jej ukončenie a tým aj na ukončenie vzájomnej spolupráce s klientom.

Opatrenia ambulantnou a terénnou formou podľa § 59 ods.1 písm. a) 1. bodu sa vykonávajú po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu SPODaSK.

Pri vykonávaní opatrení ambulantnou a terénnou formou na základe dohody sa klienti riadia pravidlami vzájomnej spolupráce s centrom, ktoré sú súčasťou dohody spísanej pred začiatkom vykonávania opatrení centrom. Porušenie dohody klientom je dôvodom na jej ukončenie a tým aj na ukončenie vzájomnej spolupráce s klientom.

Centrum vykonáva ambulantné a terénne opatrenia ako aj pobytové opatrenia na základe dohody a jednotlivé metódy len v rámci aktuálnych personálnych a kapacitných možností.

h) celkový počet miest v centre a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou vo viacerých budovách centra ,počet miest v jednotlivých budovách centra

Celková kapacita centra na vykonávanie opatrení pobytovou formou je 58, z toho v samostatne usporiadaných skupinách nasledovne:

Rodinný dom Čertíci – kapacita 8 miest*

Rodinný dom Anjelič – kapacita 10 miest

Rodinný dom Tanečníci – kapacita 10 miest, z toho 2 miesta na pobyt na základe dohody

Rodinný dom Dúhový domček – kapacita 10 miest, z toho 2 miesta na pobyt na základe dohody

Profesionálne náhradné rodiny (PNR) – kapacita 20 miest

Stanovený počet detí a mladých dospelých v PNR, alebo v samostatnej usporiadanej skupine možno prekročiť len v odôvodnených prípadoch, pri dodržaní celkového počtu miest centra a len so súhlasom orgánu SPODaSK podľa § 73 ods. 1 novely zákona č. 305/2005.

* - kapacita znížená na základe rozhodnutia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva

i) opis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov centra a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, opis podmienok zachovania súkromia vrátane opisu podmienok na osobnú hygienu,

V hlavnej budove centra v obci Štós sa nachádzajú kancelárske priestory úseku starostlivosti o dieťa, ekonomicko-prevádzkového úseku a vedenia centra. Nachádza sa tu aj priestor na ambulantnú formu práce.

Starostlivosť o deti zabezpečuje centrum v samostatných skupinách so samostatným stravovaním, hospodárením a vyčleneným rozpočtom v štyroch rodinných domoch:

Rodinný dom Čertíci

Objekt je rodinný dom s dvoma nadzemnými a jedným podzemným podlažím, situovaný v meste Medzev ako samostatná stavba s dvorom na oplotenom pozemku o plošnej výmere zastavanej plochy 171 m². Do prevádzky bol rodinný dom uvedený v roku 2005. Dom má dva funkčne vchody.

Dispozičné riešenie a vybavenie domu:

V suteréne domu sa nachádza pivnica, kde sa uskladňuje zelenina, miestnosť plynovej kotolne a garáž.

V nadzemnom podlaží sa nachádza chodba vybavená vešiakovou zostava na odkladanie vetroviiek a prezuviek. Z chodby sa vchádza z jednej strany do spálne – izby pre deti. Zo spálne sa vchádza do skladu potravín. Z druhej strany chodby sa schádza drevenými schodíkmi do obývačky, z ktorej je vstup do kúpeľne pre dievčatá a kuchyne s jedálňou. Z kuchyne sa vchádza do dvoch spálni - izieb pre deti a kúpeľne pre chlapcov. Z kúpeľne sa vchádza do WC pre personál.

Kuchyňa s jedálňou je zariadená kuchynskou linkou, jedálenským stolom a stoličkami, písacím stolom a kuchynskými spotrebičmi a kuchynskými potrebami. V kuchynskej linke sa samostatne uskladňujú suché potraviny, kuchynský riad a náradie.

Dve izby v dome sú trojlôžkové, jedna dvojlôžková. Izby sú vybavené posteľami, nočnými stolíkmi, písacími stolíkmi, stoličkami, skriňami na šatstvo, malým kobercom. Každé dieťa má vo svojej izbe vlastnú posteľ, svoj nočný stolík a svoju skriňu na šatstvo – prípadne vlastnú, oddelenú časť skrine.

Obývačka – spoločenská miestnosť je vybavená sedacou súpravou, TV, obývacou zostavou a konferenčným stolíkom.

Kúpeľňa pre dievčatá je vybavená murovaným sprchovacím kútom, 2 umývadlami, kúpeľňovými skrinkami pod umývadlami a priečkou oddeleným WC. Nad každým umývadlom je zrkadlo a pri umývadlách sú držiaky na mydlo a vešiak na uterák. Kúpeľňa je uzamykateľná.

Kúpeľňa pre chlapcov je vybavená murovaným sprchovacím kútom, vaňou, 2 umývadlami, oddelenými 2 WC. Nad každým umývadlom je zrkadlo a pri umývadlách sú držiaky na mydlo a vešiak na uterák. V kúpeľni je umiestnená pračka a sušička. Kúpeľňa je uzamykateľná.

Na poschodí rodinného domu je malá chodba, na ktorej sú dve skrinky na uloženie posteľnej bielizne. Z chodby sa vchádza do miestnosti pre personál.

K rodinnému domu prislúcha pozemok, ktorý je obklopený plotom. Na dvore rodinného domu sa nachádza drevený prístrešok, ktorý sa využíva na sušenie bielizne a garáž v ktorej je pingpongový stôl.

K objektu patrí podpivničená garáž, ktorá sa nachádza vo dvore a prístrešok za domom.

Stretnutia detí s rodinou a blízkymi osobami v prípade návštevy sa realizujú v obývacej izbe domu, prípadne na dvore rodinného domu.

Rodinný dom Anjelic

Objekt je rodinný dom s dvoma nadzemnými a jedným podzemným podlažím, situovaný v meste Medzev ako samostatná stavba s dvorom na oplotenom pozemku o plošnej výmere zastavanej plochy 128 m². Rodinný dom bol uvedený do prevádzky v roku 2012. V rodinnom dome je okrem ostatných miestností celkovo päť spální a spoločenská miestnosť. Celková plocha obytnej plochy domu je 80,422 m². K objektu patrí aj garáž, ktorá sa nachádza naproti rodinnému domu cez cestu.

Dispozičné riešenie a vybavenie domu:

V suteréne domu sa nachádza práčovňa, sklady potravín, miestnosť pre personál a miestnosť plynovej kotolne

V prvom nadzemnom podlaží sa nachádza menšia vstupná predsieň, z ktorej sa prechádza do priestrannej chodby – haly. Táto je vybavená písacím stolom pre personál menšími skrinkami, vešiakmi a kreslami na sedenie. Z haly sa vchádza do kuchyne s jedálňou, obývačej izby, izby pre deti, kúpeľne s WC a komory na čistiace prostriedky.

Kuchyňa s jedálňou je zariadená kuchynskou linkou, digestorom, drezom, kuchynskými spotrebičmi, jedálenským stolom a stoličkami, malou skriňou a reštauračným stolom a stoličkami. V kuchynskej linke sa samostatne uskladňujú suché potraviny a kuchynský riad a náradie.

Spáľňa na prízemí je určená pre 3 deti. Pre každé dieťa je tu vlastná posteľ, nočný stolík a skriňa na šatstvo. Izba je ďalej vybavená písacím stolíkom a stoličkou.

Obývačka – spoločenská miestnosť je vybavená sedacou súpravou, TV a obývacou zostavou a konferenčným stolíkom. Z obývačky je prístup na balkón.

Kúpeľňa je vybavená murovaným sprchovacím kútom so závesom, 2 umývadlami, kúpeľňovými skrinkami pod umývadlami a priečkou oddeleným WC. Nad každým umývadlom je zrkadlo a pri umývadlách sú držiaky na mydlo a vešiak na uterák. Kúpeľňa na prízemí je určená pre dievčatá a je uzamykateľná.

Na poschodí rodinného domu je veľká chodba z ktorej sa vchádza do štyroch izieb, na balkón, do kúpeľne a dvoch toaletných miestností – jedna je určená pre deti a druhá pre personál. Tri izby sú dvojlôžkové, jedna jednolôžková. Každé dieťa má vo svojej izbe vlastnú posteľ, svoj nočný stolík a svoju skriňu na šatstvo – prípadne vlastnú, oddelenú časť skrine. V izbách sú aj písacie stoly a stoličky. Z jednej izby je prístup na lôžiu.

Kúpeľňa a WC na poschodí sú určené pre chlapcov. Kúpeľňa je vybavená vaňou a umývadlom. Nad umývadlom je zrkadlo. Pri umývadle je držiak na mydlo a vešiak na uterák. Kúpeľňa je uzamykateľná.

Okolo rodinného domu sa nachádza pozemok, ktorý je obklopený plotom. Na dvore rodinného domu sa nachádza oceľový prístrešok, ktorý sa využíva na uskladnenie pracovného náradia, bicyklov a športového náradia pre deti.

Stretnutia detí s rodinou a blízkymi osobami v prípade návštevy sa realizujú v obývačej izbe domu, prípadne na dvore rodinného domu.

Rodinný dom Tanečníci

Objekt je rodinný dom ktorý bol uvedený do prevádzky v roku 2013. K domu prislúcha dvor. Samotný dom pozostáva z prízemí a poschodia. V dome sú štyri spálne a spoločenská miestnosť. Obytná plocha 4 spální v rodinnom dome je celkovo 74,5 m².

Dispozičné riešenie a vybavenie domu:

Na prízemí sa nachádza chodba, kuchyňa s jedálňou, komora, obývací izba, sociálne zariadenie, menšia chodba, miestnosť pre personál a kotolňa.

Chodba je vstupný priestor do domu, z ktorého sa vchádza do kuchyne spojenej s jedálňou, vybavenej kuchynskou linkou, barovým pultom a stoličkami, jedálenským stolom a k nemu prislúchajúcimi stoličkami a kuchynskými spotrebičmi. V kuchynskej linke je kuchynské vybavenie ako v bežnej domácnosti. Z kuchyne sa vchádza do komory na potraviny.

Do obývacej izby sa vchádza rovnako zo vstupnej chodby. Obývací izba je vybavená sedacou súpravou, kreslom, konferenčným stolíkom a obývačkovou nábytkovou zostavou a televízorom.

Sociálne zariadenie je prístupné z chodby, jedná sa o kúpeľňu spojenú s WC. Pozostáva z jedného umývadla, vane, sprchovacieho kúta a WC. Nad umývadlom je zrkadlo a pri ňom je držiak na mydlo a vešiak na uterák, v miestnosti je aj práčka a sušička. Táto kúpeľňa s WC je určená pre dievčatá a je uzamykateľná

Menšia chodba umiestnená medzi vstupnou chodbou a sociálnym zariadením slúži ako úložný priestor na obuv a kabáty detí. Z tejto miestnosti vedú dvere na záhradu rodinného domu.

Miestnosť pre personál ako aj kotolňa sú prístupné zo vstupnej chodby.

Na poschodie sa ide cez drevené schodisko so zábradlím. Na poschodí je väčšia chodba, z ktorej sa vchádza do kúpeľne, WC, štyroch spální a na balkón.

Dve izby sú dvojlôžkové a dve trojlôžkové. Každé dieťa má vo svojej izbe vlastnú posteľ, svoj nočný stolík a svoju skriňu na šatstvo – prípadne vlastnú, oddelenú časť skrine. V izbách sú aj písacie stoly a stoličky.

Kúpeľňa pozostáva z vane a umývadla, nad ktorým je zrkadlo. Vedľa umývadla je držiak na mydlo a vešiak na uterák. Kúpeľňa a WC na poschodí sú určené pre chlapcov a je uzamykateľná.

Okolo rodinného domu sa nachádza pozemok, ktorý je obklopený plotom. Na dvore rodinného domu sa nachádzajú dve drevárne, altánok s krbom, pivnica a studňa. V záhrade za domom sú zriadené hriadky na pestovanie zeleniny.

Stretnutia detí s rodinou a blízkymi osobami v prípade návštevy sa realizujú v obývacej izbe domu, prípadne na dvore rodinného domu.

Rodinný dom Dúhový domček

Objekt je rodinný dom s jedným podzemným podlažím, 2 nadzemnými podlažiami a podkrovím, ktorý bol uvedený do prevádzky v roku 2017. V dome je šesť spální a obývací miestnosť. Celková plocha spální určených pre potreby detí je 73,82 m². K rodinnému domu prislúcha veľký dvor a samostatne stojaca garáž.

Dispozičné riešenie a vybavenie domu:

V suteréne domu sa nachádza kotolňa, chodba a skladové priestory.

V nadzemnom podlaží sa nachádza vstupná chodba, z ktorej sa vchádza do miestnosti pre personál a malej chodby, z ktorej je ďalej vstup do izby, kúpeľne s WC a samostatného WC. Izba na prízemí je určená pre tri deti a je vybavená posteľami a príslušným nábytkom tak, aby každé dieťa malo vo svojej izbe vlastnú posteľ, svoj nočný stolík a svoju skriňu na šatstvo – prípadne vlastnú, oddelenú časť skrine. Kúpeľňa s WC je vybavená sprchovacím kútom so závesom, dvomi umývadlami a je určená pre dievčatá, je uzamykateľná. WC na prízemí je pre personál.

Na vyvýšenom podlaží sa nachádza obývacia miestnosť, kuchyňa a sklad potravín. Obývacia miestnosť je vybavená sedacou súpravou, obývačkovým nábytkom, TV a konferenčným stolíkom. V kuchyni sa nachádza kuchynská linka, jedálenský stôl so stoličkami a je vybavená kuchynskými spotrebičmi.

Na poschodí sa nachádza chodba, kúpeľňa, WC, sklad a dve izby. Jedna izba je určená pre dve deti a jedna pre tri deti. Izby sú vybavené posteľami a príslušným nábytkom tak, aby každé dieťa malo vo svojej izbe vlastnú posteľ, svoj nočný stolík a svoju skriňu na šatstvo – prípadne vlastnú, oddelenú časť skrine. V izbách sú aj písacie stoly a stoličky.

Kúpeľňa a WC sú určené pre chlapcov a sú uzamykateľné. Kúpeľňa je vybavená umývadlom a vaňou.

V podkroví rodinného domu sa nachádzajú ďalšie dve izby pre deti, obe sú určené pre jedno dieťa a v každej je pre dieťa určená vlastná posteľ, nočný stolík, skriňa na šatstvo a písací stôl so stoličkou.

Okolo rodinného domu sa nachádza pozemok, ktorý je obklopený plotom. Pri dome je vonkajšia terasa so striedkou, kde sa nachádza stôl a lavice na sedenie. Na dvore rodinného domu sa nachádza samostatne stojaca priestranná garáž.

Stretnutia detí s rodinou a blízkymi osobami v prípade návštevy sa realizujú v obývacej izbe domu, prípadne na dvore rodinného domu.

Profesionálne náhradné rodiny

V súčasnosti má vybudovanú aj sieť 10 profesionálnych náhradných rodín, ktoré poskytujú starostlivosť umiestneným deťom vo svojom domácom prostredí.

j) počet zamestnancov centra, štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania zamestnancov podľa § 4; ak centrum zabezpečuje odbornú pomoc alebo činnosť podľa § 49ods. 5 zákona, program centra obsahuje aj informáciu o zabezpečení tejto odbornej pomoci alebo činností inými odborníkmi,

Centrum má celkovo 50 zamestnancov, z toho:

Na troch samostatne usporiadaných skupinách zabezpečujú starostlivosť 2 vychovávatelia VŠ vzdelaním I. alebo II. Stupňa, alebo SŠ vzdelaním a 3 pomocní vychovávatelia so SŠ alebo VŠ vzdelaním a jeden pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou so SŠ vzdelaním.

Na jednej samostatnej skupine zabezpečujú starostlivosť 3 vychovávateľa VŠ vzdelaním I. alebo II. Stupňa, alebo SŠ vzdelaním a 2 pomocní vychovávateľa so SŠ vzdelaním alebo VŠ vzdelaním a jeden pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou so SŠ vzdelaním.

V profesionálnych náhradných rodinách je starostlivosť zabezpečovaná profesionálnym náhradným rodičom s VŠ I. alebo II. stupňa, alebo so SŠ vzdelaním.

Odborný tím centra tvoria 3 sociálni pracovníci s VŠ II. Stupňa, 2 psychológovia s VŠ II. stupňa a špeciálny pedagóg, ktorý je súčasne vedúcim úseku starostlivosti o dieťa s ukončeným VŠ II. Stupňa.

Na ambulantom pracovisku pôsobí tím v zložení 2 zamestnanci s kvalifikáciou sociálny pracovník/asistent sociálnej práce s VŠ I. alebo II. stupňa a jeden psychológ s VŠ II.

Prehľad pracovných pozícií v centre:

Pracovná pozícia	Počet zamestnancov	Dosiahnuté vzdelanie
Riaditeľ	1	VŠ II. stupňa
Vedúci úseku starostlivosti, špeciálny pedagóg	1	VŠ II. stupňa
Sociálny pracovník	3	VŠ II. a III. stupňa
Psychológ	2	VŠ II. stupňa
Ekonom	1	úplné stredné
PaM	1	VŠ I. stupňa
Hospodár	1	Úplné stredné
Archív, registratúra, pokladňa	1	Úplné stredné
Vodič, údržbár	2	Úplné stredné Stredné
Vychovávateľ	9	3 VŠ II. stupňa 1 VŠ I. stupňa 5 úplné stredné
Pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou	4	úplné stredné
Pomocný vychovávateľ	11	9 úplné stredné 2 VŠ II. stupňa
Profesionálny náhradný rodič	10	1 VŠ II. stupňa 1 VŠ I. stupňa 8 úplné stredné
Ambulantné pracovisko		
Sociálny pracovník/Asistent sociálnej práce	2	VŠ I. alebo II. stupňa
Psychológ	1	VŠ II. stupňa

V prípade potreby centrum využíva služby iných zariadení a externých odborníkov:

1. Školských zariadení v zmysle § 112 ods. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

a) školské výchovno-vzdelávacie zariadenia (školský klub detí, centrum voľného času, školský internát)

b) špeciálne výchovné zariadenia (diagnostické centrum, reedukačné centrum, liečebno-výchovné sanatórium) – *na základe súdneho rozhodnutia*

c) školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, centrum špeciálno-pedagogického poradenstva)

2. Klinického psychológa – diagnostika

3. Psychoterapeuta – psychoterapia podľa potrieb detí

k) opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra alebo špecializovaným programom centra,

Program centra je prístupný na webovom sídle centra na adrese www.detskydomovstos.sk. Pripravujeme nový web www.cdrmedzev.sk, kde bude tiež zverejnený. K nahliadnutiu je k dispozícii v sídle centra na adrese Kováčska 85, 044 25 Medzev .

V rámci adaptačného obdobia v centre sú deti, rodičia a iné fyzické osoby postupne oboznámení odborným tímom centra, výchovným personálom prípadne profesionálnym náhradným rodičom s obsahom jeho programu, čo im môže centrum ponúknuť. Spôsob oboznamovania závisí aj od veku a schopností klienta.

Pri vykonávaní opatrení pobytovou formou na základe rozhodnutia súdu sa dieťa s programom centra oboznamuje s ohľadom na možnosti. V prípade, že je to možné, je dieťa centrom kontaktované pred samotným umiestnením do centra členmi odborného tímu a nimi je citlivou formou pripravované na umiestnenie do zariadenia a zároveň oboznamované s jeho programom, zohľadňujúc jeho vek a rozumové schopnosti. V prípade, že toto nie je možné uskutočniť pred príchodom dieťaťa, sa oboznámenie s programom realizuje odborným tímom až po umiestnení dieťaťa. Rešpektuje sa čas potrebný na adaptáciu dieťaťa na zmenu prostredia. S programom sa oboznamuje postupne, aby tomu bolo dieťa schopné porozumieť. Oboznamovanie sa dieťaťa s programom centra je zachytené v jeho IPRoDe.

l) opis odborných metód práce s dieťaťom , jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra, počet hodín vykonávanie opatrení ambulantnou a terénnou formou

Pri práci s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre sa využívajú techniky sociálnej práce, psychológie a špeciálno-pedagogické podľa potrieb klientov a možností centra. Pri odbornej práci s dieťaťom a rodinou je nevyhnutná súčinnosť centra so spolupracujúcimi subjektami ako súdy, úrady

práce, sociálnych vecí a rodiny, mestskými resp. obecnými úradmi a ostatnými externými odborníkmi resp. profesionálmi (pedopsychiater, pediater, stomatológ atď., dobrovoľníci a zamestnanci nadácií, zdravotných poisťovní a p.).

Metódy sociálnej práce

Sociálna práca v centre pri priamej práci s deťmi a ich rodinami využíva sociálny pracovník rôzne metódy a techniky ako je

- prípadová konferencia,
- aktívne počúvanie,
- motivačný rozhovor,
- sociálna diagnostika - anamnestický rozhovor, mapovanie situácie a dostupných informácií, väzieb, šetrenie v rodine, analýza informácií od klienta, analýza spisovej dokumentácie, tvorba genogramu, ekomapy
- sociálna prevencia
- sociálne poradenstvo a konzultácie:
  - zamerané na rozvoj rodičovských zručností a plnenie funkcií rodiny (zabezpečovanie stravy, hygieny, vzdelania, zdravia, bývania, zamestnania, rodinné vzťahy, väzby, rodičovské povinnosti a kompetencie, práva a povinnosti dieťaťa) s cieľom návratu dieťaťa do prirodzeného rodinného prostredia
  - advokácia - pomoc pri uplatňovaní práv a záujmov dieťaťa,
  - sprevádzanie – podpora rodiča k samostatnosti riešiť problémovú situáciu,
  - klarifikácia - objasňovanie problému klienta,
  - ventilácia – problémov klienta, povzbudzovanie
- posilňovanie rodinných, súrodeneckých väzieb v prirodzenom rodinnom prostredí, aj prostredí zariadenia
- sieťovanie – hľadanie možností pomoci, zdrojov rodiny
- modelovanie situácií – reálnych situácií zo života
- pomoc a podporu pri výchove a socializácii dieťaťa
- pomoc a podpora mladým dospelým pri zaraďovaní sa na trh práce,
- sprevádzanie mladých dospelých – pri zvládaní konkrétnych problémových situácií, overenie naučených zručností

Etapy výkonu opatrení ambulantnou alebo terénnou formou:

- Prijatie prípadu (na základe odporúčania od príslušného úradu PSVaR, alebo rozhodnutia súdu, orgánu SPODaSK). Prijatie prípadu zahŕňa evidenciu prípadu - prijatie a zabezpečenie základných informácií o prípade, stretnutie s rodinou – nadviazanie kontaktu a motivácia k spolupráci, vypracovanie predbežného návrhu o

realizácii opatrenia, príprava a realizácia 1. prípadovej konferencie s rodinou s cieľom vypracovania plánu vykonávania opatrenia ambulantnou alebo terénnou formou, a spísanie dohody o spolupráci s rodinou.

- Realizácia opatrenia zahŕňa samotnú prácu s rodinou, klientom v prirodzenom rodinnom prostredí, v ambulancii alebo v inštitúcii, sprevádzanie vykonávaním opatrenia.
- Ukončenie opatrenia zahŕňa záverečné stretnutie s rodinou a inštitúciami – prípadová konferencia, vyhotovenie záverečnej správy - zhodnotenie výkonu opatrenia, návrh ďalších možných opatrení.

Metódy psychologickéj práce

Pri svojej činnosti psychológovia v našom zariadení používajú rôzne metódy a techniky, ako je pozorovanie, rozhovor, skrining psychického a emočného stavu dieťaťa, psychologické poradenstvo (konzultácie) dieťaťu, rodičom a príbuzným, reflektovanie, krízová intervencia, kooperatívne techniky na posilnenie väzieb/spracovanie agresie, relaxačné metódy (špec. autogénny tréning), podpora pri zmenách týkajúcich sa dieťaťa, posilňovanie skupinovej kohézie v rámci RD (spoločné aktivity), metóda prirodzených následkov, metóda čiary života, podpora pri ujasňovaní/hľadaní vlastných cieľov, diagnostika. V neposlednom rade psychológ realizuje konzultačno-poradenskú činnosť pre zamestnancov centra.

Metódy práce špeciálneho pedagóga

Pri práci špeciálneho pedagóga je dôležité v rámci starostlivosti vychovávať, vyučovať a vzdelávať jedincov s inými špecifickými potrebami tak, aby sa vyrovnali so svojimi potrebami a danosťami a boli schopní žiť relatívne plnohodnotný život.

Špeciálno-pedagogická diagnostika

- získať čo najviac poznatkov o dieťati
- poznať jeho potreby
- brať do úvahy možnosti dieťaťa

Potrebná je individuálna práca s dieťaťom, prostredie v ktorom pracujeme nesmie byť rušivé.

Odborné metódy práce špeciálneho pedagóga: špeciálno-pedagogická diagnostika, motivácia, metóda viacnásobného opakovania informácie, metóda nadmerného zvýraznenia, metóda multisenzorického sprostredkovania, metóda kódovania, metóda sprostredkovania náhradnými komunikačnými systémami, metóda postupnej symbolizácie /od reálnych predmetov k obrazom – symbolom/, metóda zapojenia náhradných kanálov, metóda vysvetľovania, presviedčania, príkladu, cvičenia, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu, metódy slovné, rehabilitácia, edukácia, kompenzácia, korekcia.

m) opis plánovania a poskytovania odbornej pomoci, ak centrum poskytuje starostlivosť tehotnej žene a tejto žene po pôrode a jej dieťaťu podľa § 46ods.8 zákona,

Centrum takúto starostlivosť neposkytuje.

n) opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách,

Výchovné činnosti sa plánujú na každej samostatne usporiadanej skupine zvlášť. Každá skupina si spoločne na začiatku kalendárneho roka vytvára plán aktivít, ktoré aj podľa svojich možností budú realizovať s deťmi v priebehu daného roka. Plánuje a realizuje sa na základe veku, mentálnej úrovne a záujmov detí na danej skupine. Prihliada sa aj na možnosti, ktoré na realizáciu aktivít sú v dostupnom okolí centra.

Plán aktivít na príslušný kalendárny rok zahŕňa aktivity a činnosti, ktoré sa dajú rozdeliť podľa zamerania do týchto okruhov:

- športové činnosti (zúčastňovanie sa športových hier a podujatí organizovaných školou, mestom, v rámci detských domovov či interných akcií centra, návšteva kúpaliska, verejných športovísk, klziska a pod.),
- kultúrne činnosti (návšteva kina, múzea, galérie, knižnice, hvezdárne, účasť na ukážkach zložiek záchranného, hasičského či policajného zboru a pod.),
- kreatívne činnosti (výroba produktov tvorivej činnosti z rôznych materiálov, napr. skla, plastu, keramiky, papiera, dreva, prírodných materiálov a pod.),
- samoobslužné činnosti (naučiť deti pracovať v záhrade, naučiť ich napr. vyrábať med z púpavy, zavárať ovocie či zeleninu, rozoznávať bylinky či lesné plody a využívať ich pre svoju potrebu, zdokonaľovať deti v oblasti varenia či pečenia a pod.),
- občianska výchova (činnosti zamerané na získanie orientácie na úradoch, pošte, u lekára, oboznamovať deti s jednoduchou dokumentáciou, napr. vypisovanie poštových poukážok, podacích lístkov a pod., finančná gramotnosť a pod.),
- krúžková a záujmová činnosť (s deťmi vyberáme krúžky, ktoré budú navštevovať v škole, resp. v ZUŠ podľa ich záujmov a talentu).

Úlohy z Plánu aktivít sa ďalej rozpracovávajú na príslušné kalendárne mesiace (zohľadňujú sa napr. poveternostné podmienky, verejné podujatia ktorých by sa s deťmi bolo možné zúčastniť, prázdniny a pod.). Snažíme sa ich obmieňať tak, aby sa venoval priestor každej z uvedených oblastí. Následne sa plán zapracováva do individuálnych výchovných plánov detí (IVP). Na začiatku príslušného kalendárneho mesiaca sa na skupine spoločne spíšu aktivity, počas mesiaca sa vykonávajú a na konci mesiaca, resp. začiatkom nasledujúceho mesiaca sa v spolupráci s OT na poradách na každej skupine vyhodnotia.

V prípade, ak sa jednotlivé naplánované činnosti v uvedenom mesiaci z nejakého dôvodu nemohli zrealizovať (napr. nepriaznivé počasie, zvýšená chorobnosť detí, neočakávané výdavky a s tým spojená finančná insolventnosť na realizáciu činnosti a pod.), uvedie sa dôvod a aktivita sa presunie na nasledujúci mesiac.

o) opis obsahu prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti

Centrum realizuje prípravu fyzických osôb na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti (ďalej len „príprava“) v zmysle §16 Vyhlášky č.103/2018 Z.z. na základe samostatného programu.

Pravidelné termíny prípravy na výkon práce profesionálneho náhradného rodiča v priebehu roka:

15.05 – 15.07

15.10 – 15.12

Centrum pre deti a rodiny zabezpečuje prípravu a zároveň poskytuje záujemcom všetky informácie súvisiace s prípravou.

Základné podmienky, rozsah a obsah prípravy sú upravené Zákomom č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately s o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 305/2005) a vyhláškou č. 103/2018 Z.z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005.

Profesionálna náhradná rodina (ďalej len PNR) je súčasťou organizačnej štruktúry centra pre deti a rodiny, v ktorom sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Centrum vykonáva pobytové opatrenia súdu v PNR, ktorá poskytuje starostlivosť ustanovenému počtu detí a mladých dospelých v rodinnom dome alebo v byte, ktorého je PNR vlastníkom, spoluvlastníkom, nájomcom alebo spoločným nájomcom (§51 ods.1).

Vykonávanie pobytového opatrenia súdu v PNR má prednosť pred jeho vykonávaním v samostatne usporiadanej skupine (§51 ods.4)

V PNR zabezpečujú starostlivosť o deti a mladých dospelých manželia, ktorí sú zamestnancami centra, alebo fyzická osoba, ktorá je zamestnancom centra.

Hlavným poslaním PNR je naplniť jednu zo základných potrieb dieťaťa a to potrebu blízkej osoby, s ktorou si dieťa vytvorí vzájomné puto – láskyplný vzťah. Samotná rola PNR je zložitá a nesie v sebe spojenie roly „rodič“ a roly „profesionál - vychovávateľ“. V niektorých situáciách prevažuje jedno, inokedy zas druhé. Je ťažké definovať, aký je ten správny pomer medzi rolou rodiča a rolou profesionála. Snaha o vyváženie oboch rolí je súčasťou obsahu prípravy na vykonávanie PNR.

Kvalifikačné predpoklady záujemcu o PNR:

a) nižšie stredné odborné vzdelanie, alebo stredné odborné vzdelanie

b) úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie, ak sa zabezpečuje starostlivosť o dieťa, ktoré vyžaduje zvýšenú starostlivosť z dôvodu, že bolo

týrané, sexuálne zneužívané alebo bol na ňom spáchaný trestný čin ohrozujúci jeho priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin.

Rozsah prípravy na vykonávanie PNR:

- a) 60 hodín, ak záujemca ukončil úplné stredné vzdelanie
- b) 80 hodín, ak záujemca ukončil stredné vzdelanie
- c) najmenej 21 hodín nácviku praktických zručností podľa §1 ods. 1 písm. b), ak ide o
  1. zamestnanca centra, ktorý bol členom odborného tímu podľa § 5 alebo ktorý zabezpečoval starostlivosť o deti nepretržite najmenej tri roky
  2. manžela profesionálneho náhradného rodiča a starostlivosť v PNR zabezpečuje len jeden z manželov.

Za povolenú neúčast' sa považuje maximálne 10 percent z celkového počtu hodín prípravy, ktorá musí byť zdokladovaná (napr. PN, lekárske ošetrenie, úmrtie v rodine a pod.). Manžel/manželka záujemcu je povinný/á zúčastniť sa daného počtu hodín, inak prípravu neabsolvoval. Obdobný postup odporúčame aj voči partnerovi záujemcu, s ktorým žije v spoločnej domácnosti.

Organizačné podmienky prípravy:

Prípravu na vykonávanie PNR zabezpečuje centrum bez úhrady (náklady spojené s dopravou, stravovaním, ubytovaním a iné si zabezpečuje záujemca z vlastných zdrojov).

Centrum zriaďuje tím na prípravu fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa profesionálnym náhradným rodičom v zložení:

- najmenej jeden psychológ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore psychológia (Vyhláška č.103/2018 Z.z. §16 ods.3)
- najmenej jeden sociálny pracovník s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore sociálna práca, resp. špeciálny pedagóg s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika
- k vyššie uvedenému realizačnému tímu môžu byť prizvaní aj iní odborníci (napr. PNR, vychovávateľ centra, prípadne iní odborníci, ktorí nie sú zamestnancami centra)
- riaditeľ centra určí koordinátora prípravy, ktorý manažuje celý proces prípravy

Povinná dokumentácia:

- dohoda o realizovaní prípravy na vykonávanie profesionálneho náhradnej starostlivosti uzatvorená medzi centrom a záujemcom
- súhlas so spracovaním osobných údajov
- podrobnejší obsah prípravy a informácie o podmienkach vykonania prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti
- prezenčná listina a výkaz (odpočet úloh za daná časofond)
- zhodnotenie prípravy, ktoré je vypracované po ukončení prípravy

Obsah prípravy:

- a) poskytnutie základných informácií o

1. právnych prepisoch upravujúcich oblasť sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a rodinnoprávných vzťahov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisoch súvisiacich s vykonávaním profesionálnej náhradnej starostlivosti
  2. výchovných opatreniach, náhradnej starostlivosti a osvojení
  3. psychikom, fyzikom a sociálnom vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa
  4. potrebách a špecifikách starostlivosti o dieťa, ktoré je obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi, alebo ktoré je týrané, sexuálne zneužívané alebo sa vykonávajú opatrenia na overenie miery ohrozenia dieťaťa týraním, sexuálnym zneužívaním alebo iným činom ohrozujúcim jeho život, zdravie, priaznivý psychický, fyzický alebo sociálny vývin v rozsahu najmenej 16 hodín z celkového počtu hodín určených na poskytnutie základných informácií
  5. právach dieťaťa
  6. právach a povinnostiach profesionálneho náhradného rodiča
- b) nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi v rozsahu najmenej 50 percent z celkového počtu hodín prípravy na vykonávanie náhradnej starostlivosti zameraný na:
1. identifikáciu vývinových potrieb dieťaťa
  2. vzťahovú väzbu, citové pripútanie a separáciu dieťaťa
  3. prispôsobenie sa zmene v rodine profesionálneho náhradného rodiča
  4. komunikačné zručnosti
  5. rozvoj výchovných zručností
  6. riešenie záťažových situácií v rodine
  7. spoluprácu v tíme odborníkov

Po ukončení prípravy centrum vypracuje zhodnotenie prípravy v písomnej podobe, ktorého súčasťou je najmä:

- a) zhodnotenie záujmu fyzickej osoby o získanie informácií podľa odseku 1 písm. a) a zhodnotenie spolupráce pri nácviku podľa odseku 1 písm. b) počas prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti
- b) zhodnotenie motivácie fyzickej osoby na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti
- c) záver, či fyzická osoba absolvovala alebo neabsolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti

V prípade, že záujemca/fyzická osoba ukončí prípravu v jej priebehu, písomné zhodnotenie sa nevypracováva.

Ďalšie informácie k príprave:

- odporúčaný počet osôb (záujemcov) o prípravu je až osôb
- dĺžka trvania prípravy – do troch mesiacov od jej začatia

p) uvedenie rozsahu hodín počas dňa a dní v týždni , počas ktorých sa vykonávajú jednotlivé opatrenia, ak centrum vykonáva opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou,

Ambulantná a terénna práca

Pondelok: 07:30 – 15:30

Utorok: 07:30 – 15:30

Streda: 09:00 – 17:00

Štvrtok: 07:30 – 15:30

Piatok: 07:30 – 15:30

Pri rodičovských konfliktoch je možné odovzdávanie a preberanie dieťaťa zabezpečiť aj mimo uvedených pracovných hodín podľa potreby dieťaťa a rodiny, po dohode s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, alebo podľa stanovených úloh v pláne. Táto práca je v súlade so zákonníkom práce práca nadčas.

q) opis tvorby a vyhodnocovania čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, opis tvorby a vyhodnocovania individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou,

Centrum tvorí a vyhodnocuje plány v súlade s § 30 vyhlášky č. 103/2018 Z.z.

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa (IPROD) je nástroj práce, ktorého cieľom je poukázať na potreby dieťaťa a podľa toho určiť ciele alebo spôsob ako pomôcť k ich lepšiemu naplneniu. Voľba cieľov prichádza na základe vyhodnotenia celkovej situácie dieťaťa, vrátane rodinných súvislostí. IPROD sa pravidelne vyhodnocuje (komplexne najmenej jedenkrát polročne, jednotlivé časti raz polročne, alebo raz mesačne). Realizácia tvorby IPRODu prebieha prostredníctvom multidisciplinárneho tímu (vychovávateľ, sociálny pracovník, špeciálny pedagóg, psychológ, úrad práce, obec, rodičia alebo blízke osoby dieťaťu). Ciele v ňom zvolené navzájom na seba nadväzujú. Základom IPRODu je diagnostická, zdravotná a sociálna správa o dieťati. Informácie spracúva odborný tím centra ako aj úrad práce. Obsahom diagnostickej správy je najmä sociálna anamnéza rodiny/možnosti návratu/ zváženie potreby hľadania náhradnej rodiny, metódy psychologickéj práce, na ktorých dieťa v spolupráci s psychológom participuje (napr. sociálno - psychologické výcviky), metódy práce s dieťaťom zo strany špeciálneho pedagóga, prípadne externého odborníka, ak si to situácia vyžaduje. Obsahom zdravotnej správy je najmä zdravotná anamnéza, sumár údajov o lekárskej prognóze, diagnostika zdravotných znevýhodnení, možnosti rediagnostiky.

IPROD tvoria tri základné zložky:

- plán výchovnej práce s dieťaťom
- plán sociálnej práce
- plán psychologickéj starostlivosti

Plán výchovnej práce s dieťaťom

sa vypracúva v spolupráci vychovávateľa/profesionálneho náhradného rodiča s dieťaťom za pomoci odborného tímu. Samotná participácia dieťaťa je závislá od veku dieťaťa, jeho mentálnych schopností, sociálnych zručností a individuálnych osobitostí. Plán poukazuje na aktuálnu situáciu, v ktorej sa dieťaťo nachádza a z nej vyvodzuje úlohy pre jeho ďalšie smerovanie. Je opisom činností a cieľov: príprava na vyučovanie, školské predsavzatia, sebaobslužná prax, účasť na rôznych výchovných programoch. Môže obsahovať aj činnosti zamerané na vzťahy s ostatnými deťmi/súrodencami (plán socializácie, sociálnych zručností zdôrazňujúci aktivity pri nadväzovaní vzťahov). Spoluúčasť dieťaťa na tvorbe plánu je veľmi dôležitá, nakoľko rešpektuje jeho právo vyjadriť svoj názor. Pomáha to zistiť ako sa dieťa prejavuje, v čom sú jeho slabé a silné stránky, aké má plány do budúcnosti, aký je dosiahnutý pokrok.

Plán výchovnej práce sa tvorí dopredu na jeden kalendárny mesiac. Vypracúva sa na konci mesiaca pri vyhodnocovaní plánu na mesiac predchádzajúci.

Vyhodnocuje ho vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič spolu s dieťaťom, za pomoci odborného tímu na konci kalendárneho mesiaca.

Dieťa svoju aktívnu účasť na plánovaní a vyhodnocovaní potvrdzuje podpisom na individuálnom výchovnom pláne. Pravidelným vyhodnocovaním poskytuje spätnú väzbu odbornému tímu centra.

Plán sociálnej práce s rodinou dieťaťa

Vypracováva sa a hodnotí 1x za polrok, v spolupráci s príslušným ÚPSVaR v mieste trvalého bydliska dieťaťa a príslušným OÚ alebo MsÚ, taktiež v mieste bydliska dieťaťa. Plán sociálnej práce s rodinou je zameraný na spoluprácu s biologickou rodinou a zvažuje možnosti návratu dieťaťa späť do rodiny. Sú zamerané na sanáciu rodinného prostredia. Činnosti a ciele sa stanovujú z vyhodnotenia vzťahov rodina dieťa. Všeobecne môžu byť plány podľa potrieb zamerané na návrat do rodiny, náhradnú rodinnú starostlivosť, osvojenie, umožnenie pobytu rodičom v centre, alebo stanovenie rôznych postupov sociálnej práce s rodinou (napr. poradenstvo rodičom pri odstraňovaní záškoláctva, zapájanie rodiča do školských a mimoškolských aktivít, účasť na rodičovských združeníach, organizácia spoločných sedení). Zohľadňuje sa vzdialenosť rodiny od centra, dôvody umiestnenia, možnosti zlepšenia vzájomných vzťahov, súdne dôvody vyňatia. Sociálna práca v ideálnom prípade pozostáva zo vzájomnej spolupráce obce, úradu práce a akreditovaného subjektu. Aby plán spĺňal svoj účel, je nutná spolupráca rodiny. Obec môže monitorovať priebeh návštev, poskytovať príspevok na dopravu. Úrad práce poskytuje sociálne poradenstvo, psychologickú pomoc, informuje rodinu a dieťa o nových skutočnostiach. Akreditovaný subjekt spolupracuje na sanácii rodiny, môže zapájať rodiča do školských aktivít a psychologických sedení. Súčasťou plánu môžu byť prípadové konferencie a stretnutia rodinného kruhu, ktoré majú po umiestnení dieťaťa vytvoriť možnosti na jeho čo najrýchlejší návrat.

Plán psychologickkej starostlivosti

Plán psychologickej starostlivosti vypracováva psychológ centra na každé dieťa. Plán sa tvorí na jeden kalendárny rok a vyhodnocuje ho psychológ minimálne raz polročne. Plán psychologickej starostlivosti sa vypracováva v súlade s Internou normou pre odborných zamestnancov centra.

r) podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery,

Deti umiestnené v centre môžu navštevovať rôzne záujmové krúžky v ZŠ, ktoré navštevujú, ako napr.:

- pohybové hry
- pracovný krúžok
- šikovné ruky
- počítačový krúžok
- literárno-dramatický krúžok
- mladý zdravotník
- divadelný krúžok
- ručné práce

V ZUŠ :

- výtvarný krúžok
- hra na hudobný nástroj

V CVČ :

- tanečný krúžok
- počítačový krúžok

V našom zariadení vytvárame podmienky na záujmovú činnosť a to:

- zdokonaľovanie sa vo varení, pečení a zaváraní
- šijeme a prešívame
- aranžovanie
- práca v záhrade - pestovanie okrasných rastlín a zeleniny
- turistika
- práca s drevom

Deti sa môžu zúčastniť rôznych športových krúžkov a športových podujatí :

- rôzne bežecké súťaže
- Športové hry
- Hasičské súťaže
- Cyklistické túry
- Turistika
- Futbalové zápasí
- Hokejové zápasí

Počas celého roka sa deti môžu zapájať do rôznych kultúrnych činnosti:

- výtvarných činnosti

- do projektov
- kultúrne vystúpenia (Deň matiek, Dni obce, Fašiangy, Halloween, Mikuláš...)
- návšteva kina, divadla, múzea, planetária, kaštiele, hrady, ZOO

Rekreačná činnosť sa odvíja od množstva financií.

Deti majú možnosť zúčastniť sa letných táborov, rekreácií v ozdravovniach a rekreačných pobytov s vychovávateľmi.

Prejavovanie náboženského vyznania a viery

Deti po slobodnom rozhodnutí a súhlase rodičov navštevujú náboženstvo, alebo etickú výchovu. Môžu sa zúčastňovať na bohoslužbách a slobodne prejavovať svoje vierovyznanie. So súhlasom zákonného zástupcu sa môžu dať pokrstiť a urobiť si prvé sväté prijímanie, prípadne iné sviatosti vybraného vierovyznania.

s) opis zabezpečenia zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám , pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre,

Naše zariadenie po prijatí nového dieťaťa zabezpečí tomuto dieťaťu vstupnú zdravotnú prehliadku u obvodného pediatra a na základe jeho odporúčaní následne sprostredkujeme ďalšie potrebné lekárske vyšetrenia. Na základe zdravotného stavu a odporúčaní lekárov sprostredkovávame všetkým deťom v našom zariadení potrebnú zdravotnú starostlivosť u príslúchajúceho lekára.

Deťom umiestneným v samostatne usporiadaných skupinách centra je základná zdravotná starostlivosť zabezpečovaná najbližším pediatrom a stomatológom. Deťom umiestneným v PNR je táto kompletná zdravotná starostlivosť zabezpečovaná lekármi v blízkosti bydliska PNR.

V prípade potreby špecializovanej lekárskej starostlivosti (neuroológia, gastroenterológia, imunoalergológia, kardiológia a pod.) sa navštevujú zdravotnícke zariadenia a špecializované ambulancie v dostupnom okolí centra:

Poliklinika Moldava nad Bodvou

Univerzitná nemocnica L.P. Košice

Nemocnica Šaca

Odborné ambulancie podľa potreby

Pedopsychiatrická starostlivosť je poskytovaná príslušnými odborníkmi v Košiciach

iné v prípade potreby.

Podľa zákona 576/2004 Z.z. §6 ods.1 písm. b v súvislosti s rozhodovaním o zdravotných úkonoch detí v zariadeniach nie je potrebné, aby rodič alebo iný zákonný zástupca súhlasil s poskytovanou zdravotnou starostlivosťou – ak je dieťaťu nariadené pobytové opatrenie súdu v danom zariadení, zariadenie je oprávnené o tejto veci rozhodnúť v plnom rozsahu.

t) opis zabezpečenia školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a plnoletých fyzických osôb do 25 roku veku (ďalej len „mladý dospelý“) po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa podľa § 55 zákona „pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre,

V mieste sídla centra, obci Štós, sa nachádza základná škola s vyučovacím jazykom slovenským, kde je možné absolvovať prvé štyri roky povinnej školskej dochádzky.

V Medzeve a Jasove, kde sa nachádzajú rodinné domy centra sa nachádzajú základné školy, v ktorých je možné plniť povinnú deväťročnú školskú dochádzku. V oboch školách sú zriadené aj špeciálne triedy pre deti s mentálnym postihnutím. V ZŠ v Medzeve sa nachádzajú aj triedy zameriavajúce sa na výučbu nemeckého jazyka.

V prípade potreby dochádzky do špeciálnej školy je možné zabezpečiť dochádzanie detí do Špeciálnej základnej školy v meste Moldava nad Bodvou, kde je pre deti s mentálnym postihnutím možnosť pokračovať aj vo vzdelávaní na praktickej škole. V Moldave nad Bodvou sa nachádza aj škola s vyučovacím jazykom maďarským a osemročné gymnázium.

V prípade, že sa jedná o dieťa s postihnutím, alebo inými špeciálnymi potrebami na vzdelávanie, ktoré mu nie sú schopné poskytnúť školy v dostupnej vzdialenosti od centra, je tu po vylúčení iných možností aj možnosť zabezpečenia vzdelávania v školách, ktoré sú od centra vzdialené a to formou internátnych pobytov (napr. škola pre hluchoslepé deti, zrakovo postihnuté deti, autistov a pod., ale aj pre deti, ktoré školy v okolí centra nie sú schopné prijať z kapacitných dôvodov, alebo zvládnuť).

S deťmi, ktoré dovŕšia vek 14 rokov sa pravidelne vedú rozhovory na tému „Príprava na povolanie“. Zisťuje sa čím by chceli byť, čo sa im páči a ako si predstavujú svoj život a ďalšie vzdelávanie. Následne sa oboznamujú so školami, robia sa exkurzie do škôl, zúčastňujeme sa „Otvorených dverí“. Pokračovať vo vzdelávaní je možné na stredných odborných školách, do ktorých môžu deti dochádzať hromadnou dopravou a to v Medzeve, Moldave nad Bodvou a Košiciach. V prípade, že si dieťa vyberie študijný odbor, ktorý sa nenachádza v mieste, kde by bolo možné jeho každodenné dochádzanie je možné zabezpečiť pre neho školský internát.

V prípade záujmu je mladým dospelým umožnené študovať na vysokej škole podľa vlastného výberu. V poslednom ročníku SŠ, ak má žiak dobré výsledky, spoločne vyberáme vhodnú VŠ. Počas študovania na SŠ a VŠ sa snažíme spoločne nájsť rôzne brigády, kde si môžu vyskúšať rôzne pracovné návyky. Po ukončení OU, SŠ, VŠ je OT nápomocný pri hľadaní zamestnania.

u) opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre vrátane

Centrum pri plnení svojho programu vychádza z Dohovoru o právach dieťaťa 104/1991Z. z., z Dohovoru o právach dieťaťa so zdravotným postihnutím 317/2010 Z. z. a zo Všeobecnej deklarácie ľudských práv (Charta ľudských práv).

Dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, ako aj rodič a osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, má právo požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“), zariadenie, obec, vyšší územný celok, akreditovaný subjekt, školu, školské zariadenie, poskytovateľa zdravotnej starostlivosti alebo iný štátny orgán, ktorý je príslušný podľa osobitných predpisov (Zákon 171/1993 o Policajnom zbore) chrániť práva a právom chránené záujmy dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby. To platí aj vtedy, ak dieťa nemôže vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť požiadať o pomoc samostatne, ale prostredníctvom tretej osoby.

Dieťa má právo požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv aj bez vedomia rodičov alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa. **(305 § 8)**

1. Spôsob udržiavania kontaktov dieťaťa a mladého dospelého s rodičom, ďalšími príbuznými a osobami, ku ktorým má blízky vzťah:

Centrum vytvára podmienky na udržiavanie kontaktu dieťaťa a mladého dospelého, pre ktorého je v centre vykonávané pobytové opatrenie súdu s rodičom, ďalšími príbuznými a inými blízkymi osobami. Kontakt môže udržiavať telefonicky, elektronicky (prostredníctvom sociálnych sietí, e-mailu), písomne a osobne, ak nebolo rozhodnutím súdu ustanovené inak.

2. Spôsob, akým sa dieťa, pre ktoré sa v centre vykonávajú opatrenia, môže obrátiť aj bez vedomia centra na orgán SPODaSK, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru:

Dieťa je v Centre preukázateľne oboznámené s tým, že sa môže obrátiť na orgán SPODaSK, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru bez vedomia centra **priamo** alebo **prostredníctvom inej osoby**:

- vloženie listu so svojím podnetom do *Schránky dôvery*
- elektronicky prostredníctvom e-mailu alebo on-line chatu na webovej stránke daného orgánu
- telefonátom na *Linku detskej istoty*
- osobne v sídle daného orgánu

Dieťa je poučené so spôsobmi podávania podnetov na príslušné orgány a má na viditeľnom mieste / v samostatne usporiadanej skupine / uvedené ich kontaktné údaje.

3. Podmienky doručovania pošty, prístupu na internet a používania telefónu

Prístup na internet:

Podmienky prístupu dieťaťa na internet na služobnom počítači určujú zamestnanci centra podľa aktuálnych možností a dohodnutých pravidiel. Deti sa môžu vlastným mobilným telefónom pripojiť na Wi-Fi Centra, ale vždy s ohľadom na zachovávanie zdravej psychohygieny pre seba ako aj ďalších členov samostatne usporiadanej skupiny.

Používanie telefónu:

Dieťa má možnosť využiť služobný telefón na kontakt s rodičom, alebo blízkou vzťahovou osobou. V prípade, že dieťa vlastní mobilný telefón, pri jeho používaní sa riadi pravidlami dohodnutými v skupine.

K obmedzeniu používania mobilu dochádza z dôvodu zabezpečenia optimálnych podmienok nevyhnutných pre zachovanie dobrého duševného zdravia, psychickej pohody, výkonnosti, zlepšenia duševnej činnosti, kvality spánku a ochrany pred dlhodobým vplyvom elektromagnetického žiarenia na organizmus.

Pošta

Zamestnanci Centra prijímajú bežnú poštu dieťaťa. Pokiaľ je pošta / list, balík / adresovaná na meno dieťaťa, dieťaťu je doručená a poštu si otvára samé. Dieťa má možnosť poslať poštu osobám podľa vlastného uváženia.

v) opis povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby , pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre ,vrátane podmienok návštev v centre tak, aby návštevy nenarúšali program centra,

1. Povinnosti dieťaťa na samostatne usporiadanej skupine a v PNR:

Všetky povinnosti vyplývajúce z interných smerníc Centra sa od detí umiestnených v Centre vyžadujú s ohľadom na ich vek, schopnosti, možnosti a zručnosti. Deti sú v centre vedené k:

- dodržiavaniu vnútorných predpisov a dohôd Centra
- k pravidelnej školskej dochádzke a k príprave na vyučovanie
- zamestnancami Centra k spolupráci v prospech ich ďalšieho rozvoja
- dodržiavaniu zásad ochrany osobných údajov
- úcte voči deťom a zamestnancom Centra
- rešpektovaniu práv ostatných detí a zamestnancov Centra

- zdravému životnému štýlu a s tým súvisí aj požiadavka na dodržiavanie zákazu fajčenia, požívania alkoholických nápojov a požívania omamných a psychotropných látok a v prípade podozrenia na požitie sa podrobia testu/dychovej skúške
- ochrane spoločného majetku, k rešpektovaniu súkromného majetku iných osôb
- pravdovravnosti a k aktívnemu postoju v prípade ohrozenia detí, skupiny alebo zamestnancov Centra
- dodržiavaniu kultúrno-spoločenských zásad správania v spoločnosti

2. Povinnosti rodičov:

- Kontaktovať pracovníkov Odborného tímu Centra a vopred si s nimi dohodnúť presný čas a miesto úvodného stretnutia za účelom prekonzultovania návštevy dieťaťa, či ďalšieho postupu.
- Dodržiavať zásady kultúrno-spoločenského správania (dodržiavať dohodnuté časy stretnutí, jednať s pracovníkmi Centra slušne).
- Na stretnutia s dieťaťom/konzultáciu s pracovníkom Centra prísť čistý a triezvy, príp. nebyť pod vplyvom žiadnych omamných látok.
- Rodič nesmie svojím zdravotným a psychickým stavom ohrozovať zdravie a život detí a zamestnancov Centra.
- Pri styku s dieťaťom dodržiavať pravidlá, ktoré sa dohodli s pracovníkmi Centra.
- Na stretnutí s dieťaťom/konzultácii s pracovníkom Centra nesmie byť rodič verbálne ani fyzicky agresívny voči dieťaťu ani voči iným deťom či voči pracovníkom Centra
- V kontakte s dieťaťom vyžaduje Centrum schopnosť rešpektovať náladu a chuť dieťaťa na stretnutie s ním
- Rodič rešpektuje chod samostatne usporiadanej skupiny a v prípade organizovanej akcie si dohodne iný vhodný termín návštevy

w) taxatívny opis výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností podľa písmena v), vrátane času ich trvania a možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku ,ak s jeho použitím dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, nesúhlasia,

V súlade so zákonom je v Centre zakázané používať všetky formy telesných trestov na dieťaťu ako aj iné hrubé a ponižujúce formy zaobchádzania a formy trestania dieťaťa, ktoré mu spôsobujú alebo môžu spôsobiť fyzickú alebo psychickú ujmu. Dieťaťu nie je možné zakázať kontakt s rodičmi a inými blízkymi osobami. Ako výchovný prostriedok sa nesmie používať sociálne vylúčenie dieťaťa, vyžadovanie neprimeraných fyzických výkonov, nosenie znevažujúceho oblečenia, zásahy do vonkajšieho vzhľadu, neodôvodnené zasahovanie do stravovania alebo iné výchovné prostriedky, ktoré by mohli neprimerane zasiahnuť do ľudskej dôstojnosti. Dieťa nemôže rozhodovať, alebo byť zodpovedné za výchovné prostriedky uplatnené voči inému dieťaťu.

Centrum pristupuje ku každému dieťaťu podľa jeho individuálnych schopností, možností a potrieb. K výberu jednotlivých výchovných prostriedkov sa preto pristupuje na základe závažnosti dôsledkov správania konkrétneho dieťaťa a zároveň sa výchovné prostriedky individuálne terminujú a priebežne vyhodnocujú. Výchovné prostriedky sa stanovujú na určený čas a očakáva sa pri nich náprava v správaní dieťaťa. Zmeny sa sledujú kontinuálne a vyhodnocujú na poradách s odborným tímom. Dieťa je vedené k porozumeniu a pochopeniu, prečo sa pristupuje k výchovnému prostriedku. V prípade, že dieťa zjavne nerozumie tomu, z akého dôvodu sa pristúpilo k výchovnému prostriedku, prípadne na situáciu nemá náhľad, je na zväžení vychovávateľa prizvanie si člena odborného tímu, aby s ním viedol zmysluplný dialóg o vhodnosti/nevhodnosti jeho správania a primäl ho k prijatiu a pochopeniu. O sankcii rozhoduje službukonajúci vychovávateľ, prípadne sa podľa závažnosti problému poradí s koordinátorom, ktorý sa zároveň môže spojiť s odborným tímom

Medzi bežne využívané výchovné prostriedky používané v Centre patria:

- Ústne upozornenie dieťaťa s príslušným emocionálnym nábojom, nutné pre okamžité ukončenie nevhodnej aktivity
- Individuálny rozhovor o nevhodnosti správania dieťaťa
- Obmedzenie sledovania televízneho programu a práce na PC
- Obmedzenie Wi-Fi pripojenia, používania mobilu
- Obmedzenie, alebo zákaz vychádzok na určitú dobu
- Vylúčenie z jednotlivých akcií
- Neposkytnutie celého vreckového v danom mesiaci
- Písomné upozornenie od riaditeľa Centra

x) spôsob poskytovania vreckového podľa § 66 zákona,

Na účel usmerňovania sociálneho vývinu dieťaťa a mladého dospelého sa dieťaťu a mladému dospelému podľa § 65 písm. a) zákona poskytuje centrum vreckové mesačne v ustanovenej výške, najviac vo výške 50 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa.

O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa; dieťaťu sa poskytuje potrebná pomoc zohľadňujúca jeho vek a rozumovú vyspelosť.

Centrum poskytuje vreckové dieťaťu vo viacerých splátkach v mesiaci alebo so súhlasom dieťaťa možno vreckové alebo jeho časť uschovať na určitý čas.

Z dôvodov hodných osobitného zreteľa, najmä z dôvodu výchovného pôsobenia, centrum poskytuje dieťaťu vreckové aj v sume nižšej ako je ustanovená suma vreckového. Rozdiel medzi poskytnutým vreckovým a vreckovým, ktoré sa malo dieťaťu v mesiaci poskytnúť, sa poskytne v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom sa vreckové poskytlo v nižšej sume. Dieťaťu sa vopred primeraným spôsobom vysvetlí dôvod, pre ktorý sa vreckové poskytne vo viacerých splátkach alebo v nižšej sume.

Suma vreckového ustanovená na mesiac sa znižuje o pomernú sumu vreckového pripadajúcu na počet dní, počas ktorých sa dieťa zdržiavalo bez súhlasu mimo centra. Dieťaťu sa primeraným spôsobom vysvetlí dôvod, pre ktorý sa vreckové poskytne v nižšej sume.

Z vreckového možne centrum tvoriť úspory so súhlasom dieťaťa získaným spôsobom primeraným veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa.

Vreckové preberá od hospodára oproti podpisu zamestnanec samostatne usporiadanej skupiny, na ktorej je dieťa umiestnené, alebo PNR dieťaťa. Ten následne odovzdá vreckové dieťaťu oproti jeho podpisu.

Dieťa sa môže dohodnúť so zamestnancom, ktorý ho má v individuálnej výchovnej starostlivosti, alebo PNR že mu tento bude vreckové „strážit“ a vyplácať po čiastkach na základe potrieb dieťaťa, prípadne, že si bude u neho nejaké obdobie sporiť na konkrétnu vec. V prípade, že dieťa si vreckové uschová u zamestnanca skupiny, vedie tento zamestnanec písomný záznam o každom prebratí a výdaji peňazí od dieťaťa a dieťaťu oproti podpisu dieťaťa.

V prípade, že sa jedná o dieťa, ktoré nie je schopné vzhľadom na svoj mentálny či zdravotný stav prebrať vreckové oproti podpisu, ani ním samostatne nakladať, preberá jeho vreckové zamestnanec, ktorý ho má v individuálnej výchovnej starostlivosti. Ten následne nakladá s vreckovým dieťaťom v snahe naplňovať jeho prania podľa možnosti za jeho účasti (napr. na výlete s ŤZP dieťaťom). V takom prípade je zamestnanec povinný každé použitie vreckového dokladovať pokladničným bločkom, alebo príjmovým dokladom a viesť evidenciu nakladania s vreckovým dieťaťom. O tom, že dieťa nie je spôsobilé prebrať a samostatne nakladať s vreckovým rozhoduje odborný tím centra, ktorý o tom vyhotovuje písomný záznam do spisu dieťaťa. V zázname je uvedené, kedy sa bude spôsobilosť dieťaťa v tejto veci prehodnocovať.

y) opis postupu v rizikových situáciách pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v centre, vrátane postupu pri nedovolenom opustení centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi a deťmi a zamestnancami centra.

K rizikovým situáciám, ku ktorým môže dôjsť v centre patria napr. verbálne a fyzické útoky medzi deťmi, či voči zamestnancom centra, nedovolené opustenie centra (útek), šikanovanie, sebapoškodzovanie, úraz dieťaťa alebo zamestnanca, infekčné ochorenie, požiar, únik vody, plynu, a pod.

V prípade výskytu rizikovej situácie zamestnanci postupujú v súlade s interným predpisom centra, ktorý je vypracovaný práve na tento účel a s ktorým je oboznámený každý zamestnanec samostatne usporiadanej skupiny a PNR a ktorý je dostupný na každej samostatne usporiadanej skupine v miestnosti pre personál. Deti sa s postupom v rizikových

situáciách oboznamujú počas preventívnych aktivít realizovaných odborným tímom centra a externými subjektmi (hasiči, policajti, a pod.)

Krízový plán – agresívne dieťa

Cieľom pri jednaní s agresívnym dieťaťom je zabezpečiť bezpečnosť agresívneho dieťaťa, zabezpečiť bezpečnosť detí vyskytujúcich sa v blízkosti dieťaťa, ktoré sa prejavuje agresívne a zabezpečiť vlastnú bezpečnosť zamestnanca.

Plán riešenia krízovej situácie:

1. zachovať pokoj,
2. deti, ktoré sa nachádzajú v blízkosti krízovej situácie, presunúť do bezpečnej vzdialenosti od agresívneho dieťaťa bez straty dohľadu nad nimi,
3. v prípade, že agresívne dieťa napadlo fyzicky iné dieťa, odtiahnuť /pokiaľ je to možné/ agresora od obete,
4. minimalizovať priamy očný kontakt s agresívnym dieťaťom,
5. sledovať verbálne i neverbálne prejavy agresívneho dieťaťa,
6. nenarušovať osobný priestor agresívneho dieťaťa,
7. dovoliť agresívnemu dieťaťu uvoľniť napätie (hovoriť, kričať, nadávať),
8. identifikovať príčinu úzkosti a straty sebakontroly agresívneho dieťaťa,
9. navrhnúť agresívnemu dieťaťu alternatívne riešenie jeho situácie,
10. podať adekvátnu liekovú terapiu podľa odporúčania odborného lekára (ak dieťa navštevuje psychiatra),
11. zvýšene sledovať agresívne dieťa, kým sa úplne neupokojí,
12. v prípade zlyhania všetkých krokov zavolať rýchlu zdravotnú pomoc na linke **112** /prípadne **155**/ a políciu na tel. čísle **112** /prípadne **158**/
13. informovať koordinátora /zastupujúceho koordinátora o vzniknutej situácii, ktorý o udalosti informuje vedúcu úseku starostlivosti a riaditeľku centra a v prípade potreby privolá do služby ďalšieho vychovávateľa, ktorý je v pohotovosti,
14. spísať záznam o vzniknutej situácii, zaslať ho odbornému tímu.

Krízový plán – útek dieťaťa, nevrátenie sa dieťaťa z povoleného pobytu

Hlavným cieľom pri úteku dieťaťa a nevrátení dieťaťa z povoleného pobytu do centra je zabezpečiť bezpečný návrat dieťaťa do centra.

Ak dieťa opustí centrum bez súhlasu, centrum je povinné túto skutočnosť oznámiť bezodkladne najbližšiemu útvaru policajného zboru, rodičom dieťaťa, súdu, ktorý nariadil ústavnú starostlivosť, predbežné opatrenie alebo uložil výchovné opatrenie, a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

V prípade, že centrum umožnilo pobyt dieťaťu mimo detského domova a dieťa sa v určenom čase nevrátilo, centrum je povinné ihneď, najneskôr do 24 hodín vyzvať rodičov dieťaťa alebo prarodičov, súrodencov alebo iné osoby, ku ktorým má dieťa blízky vzťah, aby do 24 hodín zabezpečili návrat dieťaťa do centra.

Plán riešenia krízovej situácie:

1. mať pripravené informácie o dieťati - aktuálnu fotografiu, popis dieťaťa – vek, výška, váha, farba očí, vlasov, stručnú charakteristiku dieťaťa (vyplnený formulár o týchto údajoch sa nachádza na samostatnej skupine dieťaťa a v jeho sociálnom spise), prípadne informácie o kamarátoch, známych a rodine,
2. ak sa dieťa nedostaví do centra v dohodnutom čase - vždy a bezodkladne informovať koordinátora /zastupujúceho koordinátora/, ktorý určí ďalší postup, o udalosti informuje vedúcu úseku starostlivosti a riaditeľku centra a v prípade potreby privolá do služby ďalšieho vychovávateľa, ktorý je v pohotovosti,
3. podľa pokynov koordinátora kontaktovať políciu na tel. číse **112 /prípadne 158/**
4. polícii poskytnúť všetky dostupné informácie, pokúsiť sa z rozhovoru s deťmi zistiť presnejšie informácie, možný dôvod úteku a miesto kde by sa dieťa mohlo nachádzať,
5. spísať záznam o vzniknutej situácii, zaslať ho odbornému tímu.

Krízový plán - záškoláctvo

Hlavným cieľom pri záškoláctve dieťaťa je identifikovať dôvody záškoláctva dieťaťa a v spolupráci so školou, odborným tímom, v prípade potreby s psychiatrom a klinickým psychológom zabezpečiť odstránenie tohto sociálne patologického javu.

Plán riešenia krízovej situácie:

1. pokúsiť sa rozhovorom s dieťaťom zistiť, čo ho traumatizovalo, prípadne viedlo k záškoláctvu /či išlo o impulzívnu reakciu alebo plánované záškoláctvo/,
2. byť tolerantný a empatický voči dieťaťu, dôvodom záškoláctva môžu byť rôzne príčiny /nielen dobrodružstvo, ale aj strach z niekoho a niečoho.../,
3. spísať záznam o vzniknutej situácii, zaslať ho odbornému tímu,
4. získané informácie podať koordinátorovi /prípadne zastupujúcemu koordinátorovi/, ktorý o tom informuje vedúcu úseku starostlivosti a riaditeľku centra,
5. intenzívne spolupracovať so školou, ktorú dieťa navštevuje – najmä s triednou učiteľkou dieťaťa,
6. spolupracovať s odborným tímom, v prípade potreby s psychiatrom, klin. psychológom...

2

Krízový plán: ohrozenie života, závažné zranenie dieťaťa a vychovávateľa

Hlavným cieľom pri závažnom zranení dieťaťa a vychovávateľa je eliminovať následky zranenia poskytnutím prvej pomoci zranenému do príchodu rýchlej zdravotnej pomoci a zabezpečiť bezpečný chod samostatnej skupiny príchodom iného vychovávateľa.

Plán riešenia krízovej situácie:

1. poskytnúť zranenému dieťaťu prvú pomoc,
2. zabezpečiť hospitalizáciu dieťaťa zavolaním na linku 112, prípadne 155.
3. ak je dôvodné podozrenie, že k zraneniu došlo zapríčinením inou osobou, kontaktovať políciu na tel. číse **112** /prípadne **158**
4. zabezpečiť /ak je to možné/ izolovanie agresora od obeť,
5. bezodkladne informovať koordinátora /zastupujúceho koordinátora/, ktorý o udalosti informuje vedúcu úseku starostlivosti a riaditeľku centra a v prípade potreby privolá do služby ďalšieho vychovávateľa, ktorý je v pohotovosti,
6. zaznamenať situáciu do denného záznamu a knihy úrazov,
7. spísať záznam o vzniknutej situácii, zaslať ho odbornému tímu.

V prípade, že je vážne zranený vychovávateľ/pomocný vychovávateľ, bezodkladne zavolá (ak nie je schopný, požiada najzodpovednejšie dieťa o zavolanie) na linku 112 a akémukoľvek vychovávateľovi – pomocnému vychovávateľovi zo svojej skupiny. Tento bezodkladne informuje koordinátora (zastupujúceho koordinátora) a privolá do služby ďalšieho vychovávateľa, alebo pomocného vychovávateľa.

Krízový plán – infekčné ochorenie dieťaťa

Hlavným cieľom pri infekčnom ochorení dieťaťa je eliminovať riziko rozšírenia infekcie na najnižšiu možnú mieru a zabezpečiť nakazenému dieťaťu čo najskôr lekárske ošetrovanie.

Plán riešenia krízovej situácie:

1. izolovať nakazené dieťa od ostatných detí bez straty dohľadu nad ním,
2. kontaktovať a navštíviť čo najskôr pediatra dieťaťa prípadne zastupujúceho pediatra ktorý určí ďalší postup,
3. v prípade prepuknutia ochorenia mimo ordinačných hodín, podľa stavu závažnosti choroby, kontaktovať zdravotnú pohotovosť **055 2851700** /Toryská 1, Košice/, ohľadom konzultácie postupu ošetrovania dieťaťa,
4. v prípade podozrenia na vážne ohrozenia zdravia dieťaťa, bezodkladne zavolať na linku **112** /prípadne **155**
5. bezodkladne informovať koordinátora /zastupujúceho koordinátora/, ktorý o udalosti informuje vedúcu úseku starostlivosti, riaditeľku centra a v prípade potreby privolá do služby ďalšieho vychovávateľa, ktorý je v pohotovosti,
6. dbať na zvýšenú hygienu v zariadení - umývanie rúk po príchode na samostatne usporiadanú skupinu, po toalete, pred prípravou jedál a pred každým jedlom,
7. zabezpečiť zvýšenú dezinfekčnosť - dezinfekciu podlahových plôch, kuchynskej linky, riadu, úchyto, vypínačov, kľučiek, madiel schodišťa, ovládačov,
8. dezinfekčný roztok riediť do teplej vody kvôli zvýšenej účinnosti.

Krízový plán - sebapoškodzovanie dieťaťa

Hlavným cieľom pri sebapoškodzovaní dieťaťa je eliminovať riziko ublíženia si na zdraví u sebapoškodzujúceho dieťaťa na najnižšiu možnú mieru a zabezpečiť dieťaťu čo najskôr adekvátnu odbornú pomoc.

Plán riešenia krízovej situácie:

1. upokojiť dieťa, rozptýliť jeho pozornosť,
2. odobrať nebezpečný predmet dieťaťu,
3. poskytnúť prvú pomoc dieťaťu alebo ošetrovanie - podľa potreby,
4. v závislosti od povahy situácie privolať rýchlú zdravotnú pomoc na linke **112** /prípadne **155/** a políciu na linke **112** /prípadne **158**
5. bezodkladne informovať koordinátora /zastupujúceho koordinátora/, ktorý o udalosti informuje vedúcu úseku starostlivosti, riaditeľku centra a v prípade potreby privolá do služby ďalšieho vychovávateľa, ktorý je v pohotovosti,
6. zaznamenať situáciu do denného záznamu a knihy úrazov,
7. spísať záznam o vzniknutej situácii, zaslať ho Odbornému tímu.

Krízový plán – šikanovanie

Hlavným cieľom pri šikanovaní dieťaťa je odhaliť agresora a zabrániť mu v ďalšom šikanovaní dieťaťa a zabezpečiť dieťaťu čo najskôr adekvátnu odbornú pomoc.

Plán riešenia krízovej situácie:

1. informovať koordinátora /zastupujúceho koordinátora/ a ostatných vychovávateľov, nevzbudiť podozrenie u agresora;
2. chrániť zdroj informácií, neprezradiť ho, ak si to sám nepraje a nechce pristúpiť na otvorenú konfrontáciu,
3. pracovať s informáciami rozvážne, čo najmenej prezradiť o veciach ktoré sa nedajú dokázať – nevytváraj kauzy – pracovať profesionálne (žiadne sudy, ale fakty), taktne,
4. celý prípad riešiť rozvážne, na pokojnom mieste s dostatkom času,
5. vypočuť svedkov, obeť a obvineného zvlášť
6. pri zisťovaní vzniknutej situácie a vypočúvaní obeť brať zreteľ na sekundárnu viktimizáciu – je druhotné zraňovanie obeť pracovníkmi, ktorí s dieťaťom pracujú (napr. vyšetrovateľ, sociálny pracovník, pedagóg...), spočívajúce predovšetkým v necitlivom prístupe k dieťaťu (napr. neodôvodnené vyvolávanie spomienok na útoky násilníka).
7. spísať záznam o vzniknutej situácii, zaslať ho odbornému tímu.

Krízový plán - požiar

Plán riešenia krízovej situácie:

Poplach sa oznamuje:

HORÍ

1. bezodkladne ohlásiť vznik požiaru na ohlasovňu požiarov – tiesňová linka **112**, alebo na ešte stále platné číslo **150**,
2. uviesť názov organizácie, adresu organizácie, ale najmä uviesť adresu KDE HORÍ, ČO HORÍ svoje meno a telefónne číslo, z ktorého sa volá,
3. uviesť podrobnejšie informácie o požiaru (napríklad, na ktorom poschodí horí), uviesť najmä horľaviny nachádzajúce sa v priestoroch objektu a v jeho blízkosti, a riadiť sa pokynmi operátora tiesňovej linky,
4. ak je to možné, uhasiť požiar dostupnými hasiacimi prostriedkami (voda, piesok, ručné hasiace prístroje, vlhké prikrývky a pod.) alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia,
5. odpojiť elektrinu /hlavný istič pred vchodovými dverami/, plyn /hlavný uzáver pred domom/,
6. zabezpečiť odvetranie zadymených priestorov (chodieb, schodísk a ostatných únikových ciest slúžiacich na evakuáciu osôb) pomocou okien a pod.,
7. vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb /evakuovať deti/ - využiť na to chodby, schodiská a ostatné únikové cesty vedúce na voľné priestranstvo,
8. bezodkladne informovať koordinátora /zastupujúceho koordinátora/, ktorý o udalosti informuje vedúcu úseku starostlivosti, riaditeľku centra a v prípade potreby privolá do služby ďalšieho vychovávateľa, ktorý je v pohotovosti,
9. hneď ako to bude možné, spísať záznam o vzniknutej situácii, zaslať ho odbornému tímu.

Vodou sa nesmú hasiť zariadenia zapojené do elektrického prúdu (voda je vodivá látka), ale ani oleje a látky obsahujúce ropné produkty. Pri hasení požiaru treba dávať pozor na samovznietenie – voda môže uhasiť plameň a napriek tomu požiar opäť vzplanúť. Po odparení vody sa miesto požiaru môže prehriať na samovznietiteľnú teplotu a oheň potom vzplanie aj bez priameho kontaktu s plameňom. Miesto požiaru je potrebné preto dostatočne schladiť. Plasty a syntetické materiály uvoľňujú pri horení prudko jedovaté látky, ktoré vdýchnutím spôsobia rýchlu otravu ľudského organizmu.

Krízový plán – únik plynu

Plán riešenia krízovej situácie:

1. vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb /evakuovať deti/ - využiť na to chodby, schodiská a ostatné únikové cesty vedúce na voľné priestranstvo,
2. odstaviť prívod plynu
3. kontaktovať linku SPP: 0850 111727, uviesť názov organizácie, adresu organizácie, adresu KDE UNIKÁ PLYN, svoje meno a telefónne číslo, z ktorého sa volá,
4. upovedomiť najbližších susedov o nebezpečenstve,

5. bezodkladne informovať koordinátora /zastupujúceho koordinátora/, ktorý o udalosti informuje vedúcu úseku starostlivosti, riaditeľku centra a v prípade potreby privolá do služby ďalšieho vychovávateľa, ktorý je v pohotovosti,
6. hneď ako to bude možné, spísať záznam o vzniknutej situácii, zaslať ho odbornému tímu.

Krízový plán – únik vody

Plán riešenia krízovej situácie:

1. uzavrieť hlavný prívod
2. kontaktovať linku VVS /vodárne/: **055 7952777** uviesť názov organizácie, adresu organizácie, adresu KDE UNIKÁ VODA, svoje meno a telefónne číslo, z ktorého sa volá,
3. bezodkladne informovať koordinátora /zastupujúceho koordinátora/, ktorý o udalosti informuje vedúcu úseku starostlivosti, riaditeľku centra a v prípade potreby privolá do služby ďalšieho vychovávateľa, ktorý je v pohotovosti,
4. hneď ako to bude možné, spísať záznam o vzniknutej situácii, zaslať ho odbornému tímu.

Krízový plán: podozrenie na sexuálne násilie a zneužívanie dieťaťa

Hlavným cieľom pri podozrení na sexuálne násilie a zneužívanie dieťaťa je eliminovať následky sexuálneho násillia a zneužívania poskytnutím adekvátnej odbornej pomoci zneužívanému dieťaťu a vhodnou prevenciou zabrániť ďalšiemu násilliu a zneužívaniu dieťaťa.

Plán riešenia krízovej situácie:

1. zachovať pokoj, nepôsobiť šokovane,
2. zabezpečiť izolovanie agresora od obete /pokiaľ je to možné tak, aby nepoňal podozrenie, ak nebol prichytený pri čine/
3. v prípade potreby poskytnúť dieťaťu prvú pomoc, prípadne zabezpečiť hospitalizáciu dieťaťa zavolaním na linku **112** alebo **155**,
4. dať dieťaťu najavo, že mu veríte, nenútiť ho hovoriť, ale povzbudiť ho k odvahe prehovoriť; citlivo zdôrazniť dieťaťu, že nie je vinné za to, čo sa stalo; získané informácie nikdy nebagatelizovať vyhláseniami, že sa vlastne nič vážne nestalo,
5. **ak je dôvodné podozrenie, že došlo k spáchaniu sexuálneho násillia a zneužitia dieťaťa, kontaktovať políciu na tel. čísle 112 /prípadne 158**
6. bezodkladne informovať koordinátora /zastupujúceho koordinátora/, ktorý o udalosti informuje vedúcu úseku starostlivosti, riaditeľku centra a v prípade potreby privolá do služby ďalšieho vychovávateľa, ktorý je v pohotovosti,
7. hneď ako to bude možné, spísať záznam o vzniknutej situácii, zaslať ho odbornému tímu.

Najúčinnejšou ochranou detí pred ich sexuálnym zneužívaním je dostatočná a veku primeraná informovanosť o láske a sexualite. V záujme toho sa v centre pravidelne realizujú preventívne a vzdelávacie aktivity.

